

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Tender Vergunningverlening windenergie op zee

Hollandse Kust (zuid) kavels III en IV

Geert Harm Boerhave

15-11-2018

Welke onderwerpen worden toegelicht?

- Van subsidie naar subsidieloos
- Wet windenergie op zee (Wet)
- Regeling vergunningverlening HKZ kavels III en IV (Regeling)
- Aanvraagformulier en bijlagen
- Vergunning

Van subsidie naar subsidieloos

- HKZ I & II succesvol getenderd zonder subsidie
- Naast de winnaar Nuon-Vattenfall, waren er nog drie andere gerenommeerde partijen die ook zonder subsidie dit windpark wilden realiseren
- Daarom HKZ III, IV en HKN V waarschijnlijk ook mogelijk zonder subsidie

Van subsidie naar subsidieloos

- **Wat is de procedure:**
  - Eerst Regeling voor vergunningsaanvraag zonder subsidie
  - Daarna Regeling voor vergunningsaanvraag mét subsidie
- De Wet windenergie op zee biedt deze mogelijkheid
- Echter...

Van subsidie naar subsidieloos

- De Wet windenergie op zee kent weliswaar een paragraaf vergunningaanvraag zonder subsidie, echter in dat geval geen toepassing van:
  - SDE-Besluit
  - Algemene Uitvoeringsregeling SDE
  - Beleidsregel wijziging productie-installatie windenergie op zee

Van subsidie naar subsidieloos

- **Welke onderdelen zijn niet van toepassing?**
  - Geen uitvoeringsovereenkomst en bankgaranties bij afgifte vergunning
  - Er is geen mogelijkheid tot gecombineerd bod van meerdere kavels, zoals expliciet in het SDE-Besluit genoemd
  - Meerdere rangschikkingscriteria (vergelijkende toets) i.p.v. één tenderbedrag

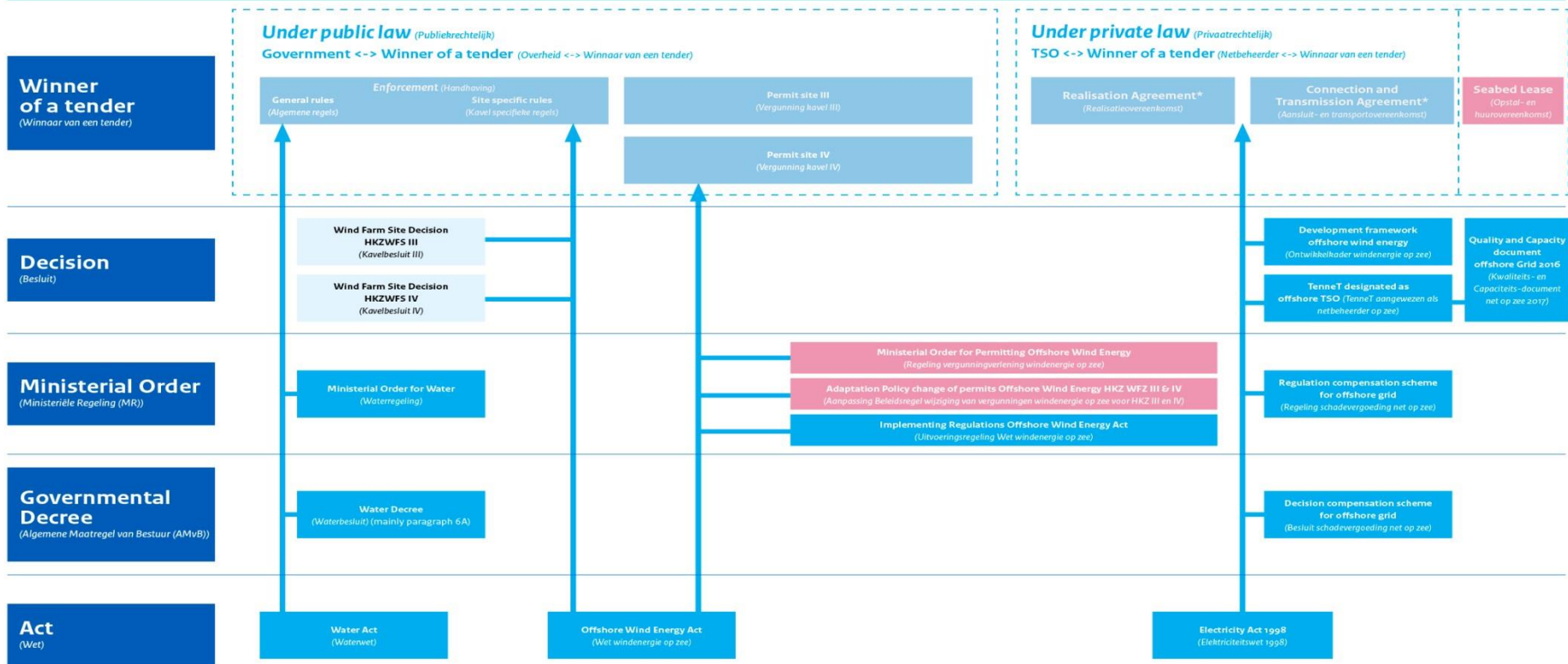

Alternatief

- Een aangepaste Wet windenergie op zee
- Doorlooptijd dermate lang waardoor uitrol windenergie op zee te veel vertraging zou oplopen
- In consultatie meerdere keren aangegeven dat vertraging moet worden voorkomen
- Daarom nu nogmaals vergunningsaanvraag onder de huidige Wet windenergie op zee

Figure 1 Legal framework

■ Draft, to be prepared
 Concept, in voorbereiding
 ■ Published, not yet irrevocable
 (Gepubliceerd, niet onherroepelijk)
 ■ Final, into force
 (Finaal)

* TenneT has offshore model agreements available online.

Vereisten Wet windenergie op zee, (artikel 14)

Een vergunning kan slechts worden verleend indien op grond van de aanvraag voldoende aannemelijk is dat de bouw en exploitatie van het windpark:

- a. uitvoerbaar is;
  - b. technisch haalbaar is;
  - c. financieel haalbaar is;
  - d. gestart kan worden binnen vier jaar na de datum waarop de vergunning onherroepelijk is geworden;
  - e. economisch haalbaar is binnen het in de vergunning bepaalde tijdvak;
  - f. voldoet aan het kavelbesluit.
- Indien één of meer criteria onvoldoende aannemelijk dan wordt de aanvraag afgewezen en dus niet gerangschikt.

Wet windenergie op zee

- Procedure zonder subsidie beschreven in artikel 22 t/m 25
- Handhaving beschreven in artikel 26 t/m 28

Wet windenergie op zee art. 23 lid 2

Een aanvraag bevat in ieder geval:

- een ontwerp voor het windpark;
- een tijdschema voor de bouw en exploitatie van het windpark;
- een raming van de kosten en opbrengsten;
- een raming van de maatschappelijke kosten;
- een inventarisatie en analyse van de risico's;
- een beschrijving van de maatregelen ter borging van de kostenefficiëntie;
- een lijst met de bij de bouw en exploitatie van het windpark betrokken partijen;
- een beschrijving van de kennis en ervaring van de betrokken partijen.

Wet windenergie op zee, artikel 24

Voldoen meerdere aanvragen aan 14 en 23 dan rangschikken volgens:

- a. de kennis en ervaring van de betrokken partijen;
  - b. de kwaliteit van het ontwerp voor het windpark;
  - c. de capaciteit van het windpark;
  - d. de maatschappelijke kosten;
  - e. de kwaliteit van de inventarisatie en analyse van de risico's;
  - f. de kwaliteit van de maatregelen ter borging van kostenefficiëntie.
- Bovenstaande vergelijkende toets is nader uitgewerkt in de Regeling vergunningverlening windenergie op zee Kavel III en IV Hollandse Kust (zuid)

Wet windenergie op zee, artikel 24 lid 2

Uitgangspunten hoe deze criteria worden beoordeeld:

- Niet de bedoeling om kostenverhogende maatregelen voor te schrijven
- Niet de bedoeling om aanbod van leveranciers voor windenergie op zee in te perken

- Nadruk op zekerheid van realisatie van het windpark
  - > inventarisatie en analyse van de risico's
  - > maatregelen ter borging van kostenefficiëntie

Wet windenergie op zee

- **Artikel 25**

- Beslissing op aanvraag binnen 13 weken na sluiting tender
- Eenmalig de mogelijkheid tot verlenging met nog 13 weken extra

Wet windenergie op zee Handhaving

- **Artikel 27**

De Minister van Economische Zaken en Klimaat kan ingeval van overtreding van het bepaalde bij of krachtens deze wet de overtreder een last onder bestuursdwang opleggen.

- **Hoe hoog is de last onder bestuursdwang**

- Altijd eerst hoor en wederhoor
- Hangt af van de verwijtbaarheid
- Altijd proportioneel

Regeling vergunningverlening windenergie op zee kavels III en IV Hollandse kust (zuid)

- Artikel 1   Begripsbepalingen
- Artikel 2   Vergunningaanvraag voor Kavel III en IV
- Artikel 3   Indieningsvereisten
- Artikel 4   Haalbaarheid en eigen vermogen
- Artikelen 5 t/m 8 Algemene bepalingen

Regeling: artikel 2

- **Indienen van de aanvraag**
  - van ..... 2019 tot en met .....2019, 17:00 uur
  - Adres: RVO.nl, Hanzelaan 310 in Zwolle (op afspraak)
  - Persoonlijk indienen op voorgeschreven aanvraagformulier met verplichte bijlagen
- U krijgt een ontvangstbevestiging

Regeling: artikel 3 lid 1a en 2. → Windrapport

- Door onafhankelijke organisatie met expertise
- Gebruik maken van: gerenommeerde rekenmodellen, omgevingsmodellen, windmodellen en windkaarten
- Bevat ten minste:
  - Windturbine gegevens: de locaties, het merk, type, de technische specificaties, waaronder ashoogte, rotordiameter en vermogenscurve
  - lokale windgegevens voor het windpark,
  - berekening van de P50-waarde voor de netto elektriciteitsproductie
- Verliezen: beschikbaarheid, zogeeffecten, elektriciteitsverliezen en terugregelverliezen
  - waarbij voor het zogeeffect, uitsluitend rekening wordt gehouden met het windpark waarvoor de aanvraag wordt gedaan en het windpark Luchterduinen

Regeling: artikel 3, lid 1b en 1c → Kavelbesluit en Waterbesluit

Aan te leveren gegevens volgens Kavelbesluit en Waterbesluit

- de bescheiden waarmee aannemelijk wordt gemaakt dat aan het van toepassing zijnde Kavelbesluit wordt voldaan

Worden gevraagd in aanvraagformulier en de bijlagen

- informatie die aannemelijk maakt dat tijdig de verklaring, bedoeld in artikel 6.16d, eerste lid, onderdeel c, van het Waterbesluit kan worden overgelegd

Wordt alleen gevraagd indien windturbine nog niet is gecertificeerd

Regeling: artikel 3, lid 3. → Tijdschema

- a. de instemming door de exploitant van het windpark met de voorwaarden van de netbeheerder van het net op zee voor de aansluiting en het transport van elektriciteit overeenkomstig de Elektriciteitswet 1998
- b. de verstrekking van opdrachten aan leveranciers en installateurs
- c. de plaatsing van de eerste fundering
- d. de plaatsing van de eerste windturbine
- e. de start van de levering van elektriciteit
- f. het buiten bedrijf stellen van het windpark
  - Mijlpaal a is relevant voor de rangschikking
  - Hoe eerder de overeenkomst met TenneT, hoe hoger de score
  - Maximaal 10 van de 100 punten

Regeling: artikel 3, lid 4. → kosten en baten

De raming van kosten en baten bevat een exploitatieberekening met:

- a. een specificatie van de investeringskosten per component van de productie-installatie;
- b. een overzicht van alle kosten en baten van de productie-installatie;
Baten: waarde elektriciteit + waarde GVO's
- c. een berekening van het projectrendement over de looptijd van het project.

RVO.nl stelt hiervoor een Excel rekenmodel beschikbaar.

Regeling: artikel 3, lid 5. → Maatschappelijke kosten

- De kosten van TenneT voor platform Beta en de export kabel worden gezien als maatschappelijke kosten
- Hoe meer MWh hoe lager de kosten per MWh
- Is rangschikkingscriterium
  - Maximum 10 punten bij $\geq 1.400.000$ MWh per jaar
  - 5 punten bij $\geq 1.350.000$ en $< 1.400.000$ MWh per jaar
  - 3 punten bij $\geq 1.300.000$ en $< 1.350.000$ MWh per jaar
  - 1 punt $< 1.300.000$ MWh per jaar

Regeling: artikel 3, lid 8 en 9. Kennis en ervaring betrokken partijen

- a. het geïnstalleerd vermogen van de windparken waarvoor door de verantwoordelijke partij voor het projectmanagement tijdens de bouw het projectmanagement is gedaan;
- b. het aantal door de leverancier geleverde windturbines;
- c. het aantal door de installateur geïnstalleerde windturbines;
- d. het aantal door de leverancier geproduceerde funderingen;
- e. het aantal door de installateur geïnstalleerde funderingen;

Regeling: artikel 3, lid 8 en 9. Kennis en ervaring betrokken partijen

- f. het aantal windturbines waarvoor door de leverancier parkbekabeling is geleverd;
  - g. het aantal windturbines dat door de installateur van de parkbekabeling is aangesloten;
  - h. het geïnstalleerd vermogen van de windparken dat de verantwoordelijke voor het onderhoud en de bediening in onderhoud heeft en bedient.
- Is een rangschikkingscriterium maximaal 10 punten van de 100.

Regeling: artikel 3, lid 6. Risico's

De inventarisatie en analyse van de risico's omvat ten minste:

- a. de risico's bij de bouw van het windpark;
- b. het risico van de financiële opbrengst van de te produceren elektriciteit;
- c. de risico's bij de exploitatie van het windpark.

- Is een rangschikkingscriterium
- Wordt beoordeeld op een continue schaal
- Door experts
- Maximaal 20 punten van de 100 en criterium b telt 50% mee.

Regeling: artikel 3, lid 7. Maatregelen ter borging van de kostenefficiëntie

U levert bij de aanvraag:

- methodes van risicobeheersing,
- de wijze waarop risico's in het verleden zijn geborgd en bij thans lopende projecten voor windenergie op zee worden geborgd,
- de voorgenomen mitigerende maatregelen ten aanzien van de risico's voor het park in ontwikkeling

Is een rangschikkingscriterium

Wordt beoordeeld op een continue schaal

Door experts

Maximaal 40 punten van de 100 (opbrengst risico telt voor 50%)

Regeling: artikel 3, lid 10

Bij de aanvraag worden tevens de volgende gegevens gevoegd:

- a. een samenvattende beschrijving van de realisatie, exploitatie en ontmanteling van het windpark;
- b. een financieringsplan, inclusief de beoogde financiers en het beoogde aandeel dat zij zouden dragen;
- c. indien de aanvrager een samenwerkingsverband betreft een door elke deelnemer ondertekende verklaring van deelname aan het samenwerkingsverband, en
- d. de meest recent vastgestelde jaarrekening van de aanvrager, de moederonderneming ervan, elk van de deelnemers aan het samenwerkingsverband of hun moederondernemingen, waarbij de jaarrekening betrekking heeft op een jaar dat ten hoogste drie kalenderjaren voor het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend.

Regeling: artikel 4, Haalbaarheid

- Lid 1, Technische haalbaarheid: ontwerp voor het windpark bevat minimaal:
  - Windenergie-opbrengstberekening,
  - Gegevens betreffende eisen kavelbesluit,
  - Gegevens over certificering voor niet gecertificeerde turbines
- Lid 2, Financiële haalbaarheid:
  - Kosten en baten
  - Financieringsplan
  - Jaarrekeningen
  - Eis: eigen vermogen minimaal 20% van investering
- Lid 5, Aannemelijkheid start bouw en exploitatie binnen 4 jaar is
  - Mede op basis van aangeleverde tijdschema

Regeling: artikel 4, Haalbaarheid

- Lid 6, Economische haalbaarheid. Op basis van exploitatieberekening met:
  - Investeringskosten per component
  - Kosten en baten tijdens looptijd van het project
  - Berekening van het projectrendement

Regeling: artikel 4, Eigen vermogen

- Lid 3: Op verzoek van aanvrager telt mee bij eigen vermogen
  - Vermogen van de deelnemers aan samenwerkingsverband
  - Vermogen van de moeders mits die schriftelijk instemmen
- Lid 4: Wanneer een aanvrager voor kavel III en IV vergunning aanvraagt bedraagt eigen vermogen minimaal 20% van investering op beide kavels tezamen

Regeling: artikelen 5 t/m 8

- Artikel 5: De rangschikkingscriteria
  - Onderlinge weging op basis van punten
Hoger aantal punten leidt tot hogere rangschikking
  - Bij gelijke rangschikking wordt per criterium gekeken op basis van prioriteitsvolgorde
- Artikel 6: kosten aanvraag vergunning € 0
- Artikel 7: Regeling treedt in werking..... 2019
- Artikel 8: De regeling heet:
Regeling vergunningverlening windenergie op zee kavels III en IV
Hollandse Kust (zuid)

Wat heeft u nodig voor een aanvraag?

- Het voorgeschreven aanvraagformulier
  - Binnenkort te downloaden van mijnrvo.nl
  - Kavel III en IV hebben elk een eigen formulier
- Een exploitatierekenmodel
  - Binnenkort te downloaden van mijnrvo.nl
- Relevante bijlagen
  - Genoemd in checklist van aanvraagformulier

Het aanvraagformulier

1 Gegevens aanvrager en aanvraag

2 Intermediair

3 Ontwerpgegevens voor het windpark:

- P50 waarde voor de elektriciteitsproductie
- Totaal geïnstalleerd vermogen
- Turbines gecertificeerd of niet
- Welke turbine types

Het aanvraagformulier

4 Tijdschema voor bouw en exploitatie:

- Voorwaarden netbeheerder
- Opdracht aan leveranciers en installateurs
- Plaatsing eerste fundering
- Plaatsing eerste windturbine
- Start levering elektriciteit
- Datum buiten bedrijf stellen windpark

Het aanvraagformulier

5 Financiële gegevens

- Investeringskosten op de kavel
  - Echter bij aanvragen op beide kavels geldt totale investering voor beide kavels
- Eigen vermogen aanvullen met vermogen moeders of niet
- Bedrag eigen vermogen
- Nodig voor 20% toets eigen vermogen

Het aanvraagformulier

6 Voorschriften kavelbesluit

- Type fundering
- Wel of geen gebruik van opofferingsanodes

7 Checklist bijlagen

- Ter controle of alle relevante bijlagen zijn bijgevoegd

Het aanvraagformulier, bijlages

1. Samenvattende beschrijving van de realisatie, exploitatie en ontmanteling van het windpark
2. Windrapport
3. Exploitatieberekening
4. Jaarrekeningen
5. Financieringsplan
6. Tabel met windturbinegegevens en windturbinelocaties
7. Tabel met kabeltracé-gegevens

Het aanvraagformulier, bijlages vervolg

8. Overzicht kennis en ervaring partijen
9. Overzicht van de inventarisatie en analyse van de risico's
(max 50 pagina's)
10. Beschrijving van de maatregelen ter borging van kostenefficiëntie
(max 100 pagina's)
11. Overzicht samenwerkingsverband
12. Certificeringsplan niet gecertificeerde turbines
13. Milieueffecten fundatie

Het aanvraagformulier

8 Het schaalvoordeel

- Gecombineerd aanvragen voor beide kavels in één formulier kan **niet!**
- Maar u wilt wel vergunningen voor beide kavels?
- Er kan dan sprake zijn van schaalvoordelen
- U verstrekt dan **aanvullend** informatie over de schaalvoordelen
- **Echter, de basis is de aanvraag voor de enkele kavel zonder schaalvoordelen**

Het aanvraagformulier

8 Het schaalvoordeel (vervolg)

- En u moet aanvragen voor beide kavels indienen
  - Elk met hun eigen formulier
- U kunt aangeven niet geïnteresseerd te zijn in de enkele kavels
- Echter een aanvraag is alleen compleet inclusief de informatie voor de enkele kavel!

Het aanvraagformulier

9 Checklist aanvullende bijlagen

- Deze alleen meesturen als er sprake is van schaalvoordeel
- De volgende bijlagen verplicht aanvullend indienen
  - Samenvattende beschrijving van het project met schaalvoordeel
  - Exploitatieberekening met schaalvoordeel
  - Overzicht van de inventarisatie en analyse van de risico's (max 50 pagina's)
  - Beschrijving van de maatregelen ter borging van kostenefficiëntie (max 100 pagina's)

10 Verklaring en ondertekening

Tot wanneer kunt u vragen stellen

- Vragen kunt u stellen aan woz@rvo.nl
- Laatste vragen die worden beantwoord door RVO, moeten uiterlijk 1 week voor opening Tender in bezit zijn van RVO
- Deze zullen z.s.m. worden beantwoord en vervolgens is er een radiostilte tot uitslag tender
- Uitzondering, contact voor het maken van een afspraak voor indienen

Reeds gestelde vragen

- Hoe wordt omgegaan met wijzigingen nadat de vergunning is afgegeven?
- Er wordt een nieuwe beleidsregel gepubliceerd conform de bestaande beleidsregel, waarin wijzigingen wel zijn toegestaan, echter de totale rangschikkingsscore moet gelijk blijven of beter worden. (uitzondering criterium b)

Wat staat er in de vergunning?

- Vergunning op naam gesteld voor 30 jaar
- Welke activiteiten in welke tijdvakken
- Verplichting om het project conform aanvraag te realiseren
- Jaarlijks rapportage verplichting
- Verplichting bankgarantie voor verwijdering
- Binnen één maand tekenen voorovereenkomst met RVB

De kavelbesluiten zijn nog niet onherroepelijk, heeft dit invloed op de planning?

- Wel of geen uitspraak van de Raad van State heeft geen invloed op de sluitingsdatum van de tender
- In de consultatie gaf sector aan te kunnen leven met deze onzekerheid
- Mocht er toch een negatieve uitspraak zijn, waardoor de businesscase aanzienlijk verslechterd, mag de winnaar de vergunning kosteloos inleveren

Vervolg

RVO.nl/windenergie-op-zee voor:

- Publicatie vragen en antwoorden regeling vergunning

Offshorewind.rvo.nl voor:

- Publicatie vragen en antwoorden onderzoeksgegevens
- Publicatie Project & Site Description
- Publicatie sheets van deze bijeenkomst
- Publicatie van onderzoeksgegevens

Kantoor Zwolle voor:

- Voorlichtingsgesprek vergunning aanvraag
- Inleveren aanvraag voor vergunning HKZ III en IV

Vergunning aanvragen: www.mijnrvo.nl